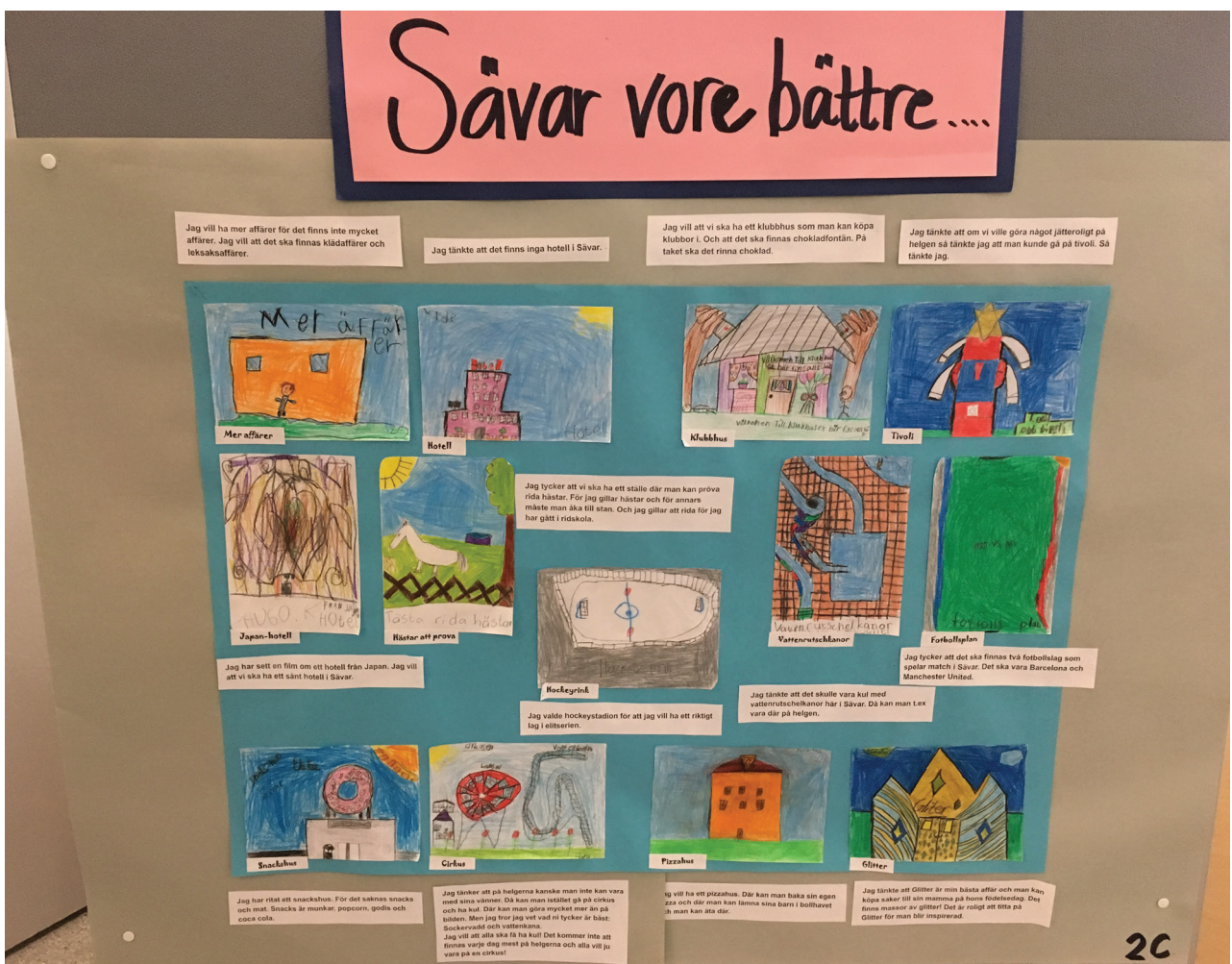

Sammanställning

Elevarbeten om Sävars framtid, elever från Sävar skola

Skolåret 2016/2017

Tillhör Översiktsplan Umeå kommun - Fördjupning för Sävar

Umeå kommun, juni 2017.

Innehållsförteckning

Elever på Sävar skola har arbetat med Sävars framtid	3
Ett års arbete resulterade i kartor, filmer och utställning	3
Många elever deltog på många olika sätt	5
Metoder och arbetsätt	5
Vem deltog och vad tyckte de?	7
Sammanställning av elevernas input och idéer	8
Reflektioner över input och idéer samt process	11
Vad är en översiktsplan?	12
Program/dialogskede	13
Samråd	13
Utställning	13
Antagande	13
Nästa steg för arbetet med Sävar?	13
Bilaga 1: Sammanställning av input från Sävar skola, bruttolista	14

Elever på Sävar skola har arbetat med Sävars framtid

Under läsåret 2016/2017 har elever på Sävar skola tillsammans med sina lärare arbetat med frågor om Sävars framtid och arbetet har pågått inom ramen för den fördjupade översiktsplanen för Sävar. Syftet med att engagera eleverna och skolan i översiktsplanearbetet är att ta tillvara barn och ungas kunskap, idéer och frågeställningar och i slutändan få en bättre kvalitet i planeringen av Sävars framtid.

Utsnitt ur ett brev till kommande Sävarbo, tips med de tre bästa grejerna med Sävar.

Förutom att få input och idéer är syftet också att barn och unga i Sävar genom arbetet kan få en större förståelse för hur en planerings- och demokratisk process fungerar, hur en kan delta i en sådan process och vad det kan leda till.

Input från elevarbetena ger ingen helhetsbild av alla elevers tankar och idéer, men de kan bidra med några bilder av vilka synpunkter, behov och förväntningar som finns för Sävars framtid och det skapas en bild av vad barn och unga i Sävar tycker är viktigt.

"Allt är bra med Sävar, det är nära till allt!"

Ett års arbete resulterade i kartor, filmer och utställning

Arbetsgruppen för den fördjupade översiktsplanen för Sävar hade den 4 april 2016 ett första möte med Sävar skolas rektorer för en diskussion om elevarbeten omkring Sävars framtid.

Efter ett positivt besked vid det första mötet återkom arbetsgruppen den 9 maj 2016 på en ATP för skolans all personal och presenterade där vad den fördjupade översiktsplanen för Sävar innebär, vad syftet med elevernas engagemang skulle kunna vara och vilka metoder och frågeställningar som skulle kunna användas. Lärarna diskuterade sedan i respektive arbetslag hur ett sådant arbete skulle kunna läggas upp inom respektive årskurs/klass.

Innan sommaren 2016 satte sedan arbetsgruppen samman ett materialpaket med kartor och information, som distribuerades via skolans kanaler till lärarna. Möjliga frågeställningar hade sammanställts med inspiration av Gator och Parkers arbete med sociotopkartor och andra kommuners arbete med medborgardialog etc. samt i diskussion med kommunens jämställdhetsstrateg för att på bästa sätt kunna fånga upp barn och ungdomars åsikter. Liknande frågeställningar användes för input via karta på projekthemsidan för den fördjupade översiktsplanen www.umea.se/plansavar.

Max, Wilma, Leo, Ivar och Herman i klass två, Bävern, har gjort en film om Sävars framtid.

Lärare och elever på Sävar skola arbetade sedan under läsåret 2016/2017 med Sävars framtid på olika sätt och inom olika ämnen: produktion av film, teckningar, brev till kommande Sävarbor, statistik, korta input om vad som är bäst resp. vad jag vill förbättra i Sävar etc.

Under perioden 8-19 maj 2017 arrangerades en utställning av elevarbetena - "Barn och unga tycker till om Sävars framtid" - på Sävar bibliotek för att visa upp resultatet samt ge elever och lärare, men också föräldrar och andra intresserade, möjlighet att ta del av elevernas tankar om Sävars framtid. Förutom elevarbetena innehöll utställningen även generell information om översiktsplanarbetet.

Torsdagen den 11 maj kl. 16:30-18:00 arrangerades även en vernissage, där representanter från arbetsgruppen fanns på plats för att svara på eventuella frågor.

Inbjudan till utställning och vernissage distribuerades via Lärum för Sävar skola, via projekthemsida och som nyhet på Umeå kommuns webb och Facebook samt via affischer på olika platser i Sävar.

Många elever deltog på många olika sätt

Metoder och arbetsätt

Lärarna och eleverna arbetade med Sävar framtid på många olika sätt och med många metoder:

Brev till kommande Sävarbo

Elevens familj har fått ett brev av en vän, som funderar på att flytta till Sävar. Elevens uppgift är att övertyga dem att flytta hit genom att beskriva allt bra som finns i Sävar. Resultatet var brev och teckningar med exempelvis De tre bästa grejerna med Sävar.

Läxa, Bisam

Din familj har fått ett brev av en vän till familjen. De funderar på att flytta till Sävar. Nu är det din uppgift att övertyga dem att flytta hit.

Hej!

Jag har fått ett jobb i Umeå och letar bostad i närheten av staden.

Kan du berätta för mig om Sävar. Hur ser det ut?

Finns det skola och förskola i byn, eller måste man skjuta barnen till stan?

Vad kan barnen göra på fritiden?

Kan man handla mat i byn? Finns det andra affärer?

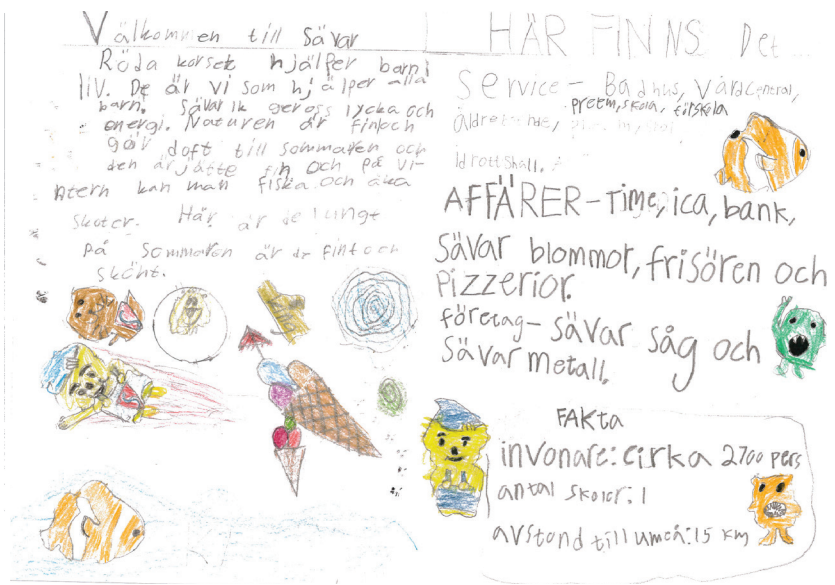
Hur många bor det i Sävar? Tror du att det finns möjlighet för min man att få jobb i Sävar? Han kan jobba med nästan vad som helst.

Varför skulle vi välja Sävar före någon annan plats, förutom att ni bor där då?

Försök att övertyga mig så kanske vi kan träffas oftare inom en snar framtid.

Med vänliga hälsningar!

din vän...

Vad är bäst med Sävar?

Elever svarade tillsammans i grupp på frågan "Vad är bäst med Sävar?" + ritade en bild som illustration till svaret.

Sabelle Desiree Hammar Leos

Tema för Bisam **Sävar**

A) Vad är bäst med Sävar?

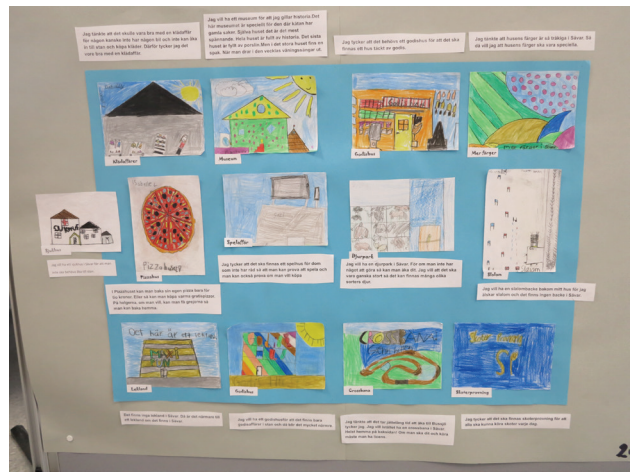
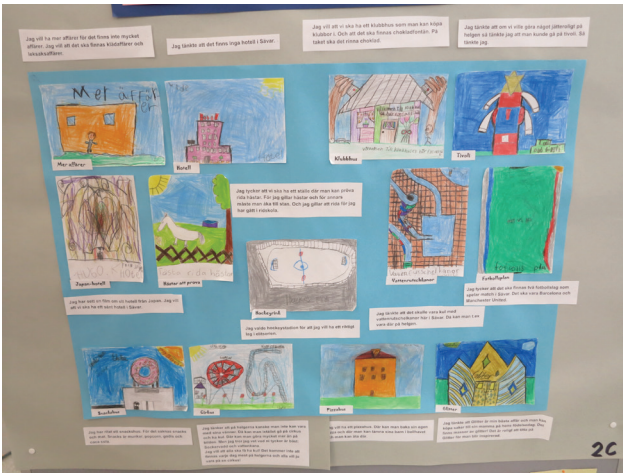
1. Bestäm tillsammans och skriv upp det ni kommit överens om.
Skolan lagom stor b.k. Inga krig både tjatradskillar för ge i skolan man får ha kul man hörfina här det finns mat och det är ett fint ställe Alla får dansa det är till gläd

2. Måla bilden tillsammans. Hela bilden ska vara fylld med färg.

Sävar vore bättre...

Eleverna beskrev hur Sävar kan bli bättre och illustrerade med teckningar.

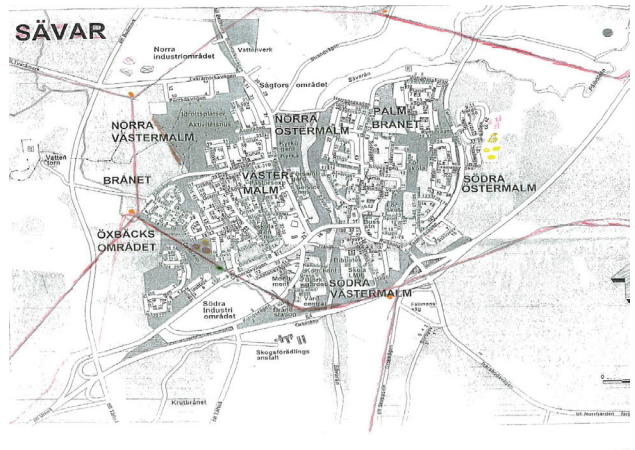

Var ska en tågstation och bostäder vara? karta med markeringar och motivering

På en Sävarkarta ritade eleverna in förslag på var framtida järnvägsstation, järnvägsspår och bostäder borde vara och beskrev varför de tyckte så.

2c funderar

Var ska en tågstation vara?
Var kan man bygga nya hus för
6000 nya Sävarbor?

Den gröna prick är stationen. Vi tycker att tågstationen ska vara där för det bor många människor där. Rälsen ska gå under marken. Lilå-lägenheter Gul-skyskrapa Blå-hyreshus Råsa-villor Brun-radhus

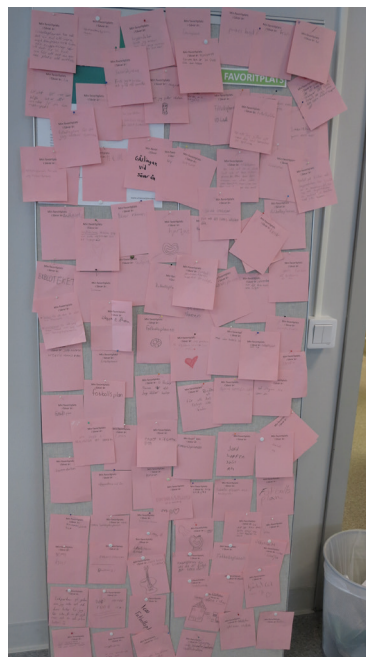
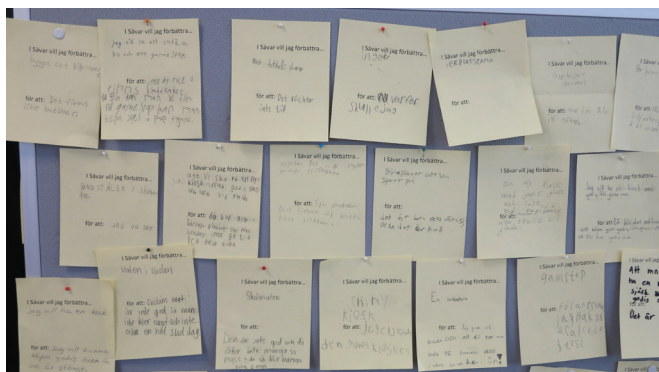
Filmer med idéer om Sävars framtid med utgångspunkt i tecknade kartor

Eleverna har ritat teckningar om hur Sävar kan se ut i framtiden och med utgångspunkt i kartorna gjort filmer där de själva beskriver sina idéer och tankar

Länk till projektsidan där film/filmerna läggs upp www.umea.se/plansavar

Min favoritplats i Sävar respektive I Sävar vill jag förbättra...

Eleverna fick fylla i lappar om "Min favoritplats i Sävar är:" (rosa) respektive "I Sävar vill jag förbättra... för att:" (gul).

Vem deltog var och vad tyckte de?

De flesta och mest genomarbetade teckningarna och texterna som visades på utställningen är från elever i årskurs 2, men även elever från andra årskurser deltog i arbetet, främst genom att fylla i lappar med "Min favoritplats i Sävar är:" och "I Sävar vill jag förbättra... för att:".

Enligt bibliotekspersonalen var det många elever med lärare som dagtid besökte utställningen av alla arbeten samt en del föräldrar/övriga vuxna. På vernissagen var det däremot få besökare.

Läraren vars elever hade bidragit med de flesta teckningar och texter till utställningen berättade att eleverna var mycket stolta över att få sina arbeten med på en utställning.

Utställningen handlade både om vad som redan var det bästa med Sävar - fotbollsplanen tycktes vara den största favoriten - och vad som saknas där. Foto: VIKTOR LAGERBORG

Så ser Sävars framtid ut om barnen får styra

SÄVAR. Sävars barn har fått chansen att visa upp hur de tycker att framtidens Sävar borde se ut. - Det är ett kul sätt att få input i planeringsarbetet, säger Isak Brändström från Umeå kommun.

I samband med att Umeå kommun jobbar för att ta fram en fördjupad översiktsplan för Sävar så har samhällsplanerarna försökt nå ut till Sävarborna på olika sätt för att få ta del av deras åsikter.

- Vi har bland annat varit på Sävarmarknad, träffat företag och annat och som en del av det arbetet så kontaktade vi Sävar skola, berättar projektledaren Isak Brändström.

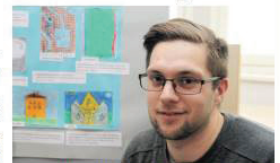
De fick skolans elever chansen att dokumentera vad de tyckte om med Sävar och vad

de skulle vilja se i framtiden, förslag som sedan ställdes ut i skolbiblioteket. - Det finns många bra tankar och mycket kreativitet, säger Isak Brändström och tillägger:

- **En del är sämt som vi får ta** med i planeringen och annat kanske sämt som vi kan titta på mer direkt.

Att samarbeta med skolor och barn under planeringsarbetet på det här sättet är något ganska nytt för Umeå kommun även om de mött elever tidigare.

- Men då har det varit ett

Många vuxna har haft åsikter om den fördjupade planen men på det här sättet kom också barnens åsikter med, menar Isak Brändström.

lite annat upplägg och det har inte blivit dokumenterat på det här sättet så det är något helt nytt, säger samhällsplaneraren Hanna Jonsson.

Arbetet med den fördjupade översiktsplanen kommer att gå vidare med både barns

och vuxnas förslag men när den blir färdig är osäkert.

När bostadsplanen kommer att påverka så mycket så vi måste vänta tills Trafikverket har bestämt hur den ska dras, förklarar Isak Brändström.

VIKTOR LAGERBORG

En artikel om utställningen publicerades i tidningen Västerbottningen den 1 juni 2017.

Sammanställning av elevernas input och idéer

Generellt har eleverna många svar på varför Sävar är en bra plats - naturen är vacker och finns nära, byn Sävar är lugn, fin och lagom stor. Synpunkter rör deras närmiljö i stor utsträckning: skolan, fotbollsplanen, lekplatser etc. - både att närmiljön är bra, men också att det finns mycket att förbättra.

”Det bästa med Sävar är fotbollsplanen!”

Lugnt, inget krig, finns allt, alla får vara med

Många tycker att Sävar är bra för att det är lugnt i Sävar, att det inte finns krig och att här finns nästan allt de behöver, även saker som att det finns mat och vatten till alla tas upp. De tycker också att människorna i Sävar är trevliga och snälla och att Sävar är en trygg plats och lagom stor.

Att alla får vara med (i lekar, skolan etc.), att alla är lika viktiga sov. tas upp av några elever som det bästa med Sävar. Det är viktigt att vännerna finns nära.

Naturen

Sävarån är många favorit, där finns det mycket att göra på fritiden och det är vackert där. Skogen tas också upp av många som en bra plats, där en kan vara och leka.

Krypedalen beskrivs som en lugn, fin plats, där det är vackert på kvällen och generellt visar input på att eleverna verkar vara ute mycket i naturen.

Eleverna vill ha (fler) parker i Sävar, för att kunna umgås och ha aktiviteter i.

”Min favoritplats är badhuset, det är roligt att bada”

Fritiden, aktiviteter

De allra flesta aktiviteterna som eleverna diskuterar rör sig om utomhusaktiviteter i naturen eller idrotts-/sportaktiviteter. En enstaka input finns om mer möjlighet till att utöva musik.

Fotbollsplanen/idrottsområdet/Torpet sticker ut som många favoritplats i Sävar. De framhåller att det är stort och finns väldigt mycket att göra där - det är en bra plats att vara på med kompisar på fritiden. Även många förbättringsförslag finns för området. Eleverna tycker det behövs fler och större (fotbolls-)planer, för att det är så mycket folk och en fotbollsstadion/tak över fotbollsplanen, så att en kan spela året om.

Beskrivningarna av vad en kan göra i Sävar handlar om fiske och skoteråkning på vintern och bada, paddla kanot på sommaren. Eleverna tar också upp att det finns mycket att leka med och att det finns skateboardramp och dirtbikebana, men de bör bli mer och större.

Badhuset är många favoritplats och eleverna vill att det byggs ut med exempelvis vattenrutschkanor och rustas upp. Ishockeyplanen är viktig för en del elever, men behöver rustas upp. De vill även att det ska byggas en ishall, så att de slipper åka in till stan för att spela hockey.

Många tar upp Sävar IK som en bra, viktig förening, där de får energi och föreningen anordnar många aktiviteter. Även (Sävarå-)kyrkan framhålls av vissa som en viktig plats.

Nya idéer för fritidsaktiviteter är en minigolfbana, crossbana, basketplan, utegym och lekparkerna specifikt bör rustas upp med ny färg.

Skolan och förskolor

Skolan tar stor plats i elevernas arbete. Många menar att skolan är det bästa med Sävar och att det är bra att den finns. Några elever tar upp att det är bra i Sävar att alla får gå i skolan, både tjejer och killar.

De negativa synpunkterna rör sig exempelvis om dålig skolmat (inte svenskt kött), för mycket läxor och dåliga toaletter. Även för skolgården och runt skolan finns många förbättringsförslag: skolans grusfotbollsplan bör ha nät och konstgräs och skolgården ska vara större med fler saker.

Alla förskolor tas också upp som något bra med Sävar.

Platser, service i Sävar

ICA framhålls som en viktig plats - för att en kan köpa saker, godis och för att det är en bra mötesplats. Hela centrum upplevs viktigt och det finns många förbättringsförslag om större utbud, fler butiker, en ny kiosk och generellt mer funktioner i centrum (café, gamestop etc.). Eleverna menar också att det är bra om centrum utvecklas, för då behöver en inte åka in till stan (Umeå).

Även vårdcentralen och Röda korset tas upp av flera elever som bra ställen. Sågen tas upp som en viktig plats, särskilt för att en kan jobba där.

Eleverna vill ha olika typer av hotell i Sävar, museum, djurpark, skoter- eller hästprovning m.m. De vill också ha fler snabbmatställen.

Några elever tar upp hjärtat (Umeå2014) som en bra och fin plats. Här finns också Pokemón stopp.

Hemmet, hus

Eleverna menar att husen i Sävar är bra. Några beskriver också sin egen tomt, skog eller lekpark i närheten av hemmet eller en kompis hus som favoritplats i Sävar.

Sävars historia

Några elever tar upp Sävars historia, bland annat vill de ha ett historiskt museum och tycker att krigsmonumentet är en av de bästa sakerna med Sävar.

”Det borde gå fler bussar in till stan”

Stan - bussar dit, aktiviteter där

Några elever vill att det ska bättre bussförbindelser till stan (Umeå). Likaså att de aktiviteter som nu bara finns i stan också bör finnas i Sävar

Framtida tågstation och bostäder

Eleverna tar upp att järnvägen borde gå under Sävar och att stationen bör ligga där det finns många människor. De har även förslag på var nya villor, lägenheter och höghus bör byggas.

Reflektioner över input och idéer samt process

Elevernas input, idéer och tankar rör sig nära dem själva: i närmiljön, i skolan, hemmet, naturen etc. och det handlar mycket ofta om konkreta idéer om hur Sävar kan förbättras. En översiktsplan ska inte på ett så detaljerat vis peka ut hur Sävar bör utvecklas, men det är viktigt att elevernas idéer förs vidare i kommunen till de verksamheter som berörs av idéerna, som exempelvis För- och grundskolan, Fritid, Gator & parker m.fl. Detta material skickas till berörda verksamheter och kan med fördel användas som underlag för kommande arbete i Sävar.

I vidare översiktsplanearbete tar arbetsgruppen med sig vikten av att skapa goda boende- och närmiljöer är viktigt för barn i Sävar. Att Sävars karaktär till stor del består av föreningsengagemang och fritidsintressen är tydligt, vilket är en utgångspunkt i planeringen av framtida Sävar. Att idrottsområdet har stor betydelse för barn och unga i Sävar tas med i fortsatt arbete liksom behovet av att utöka möjligheterna till fritidsaktiviteter. Närheten till naturen är något som framkommit som något av det bästa med Sävar i tidigare dialoger med sävarbor och elevernas synpunkter styrker detta, vilket blir en viktig input till planeringsarbetet.

Vad är en översiktsplan?

Översiktsplanen fyller tre viktiga funktioner; den ska fungera som en vision för den framtida utvecklingen av mark- och vattenanvändningen, den ska ligga till grund för detaljplanering och bygglov samt den ska vara ett instrument för dialogen mellan kommunen och staten avseende allmänna intressen. Översiktsplanering är en process i flera steg. Tillfällena där du som medborgare kan vara med och påverka är flera.

Här är vi nu! →

Program/Dialogskede

Underlag och förslag till direktiv tas fram. Ett första förslag, en så kallad samrådshandling, tas fram.

Vi samlar in olika typer av underlag inför ett första planförslag. Dina synpunkter är viktiga!

Samråd

Här finns en färdig samrådshandling att tycka till om.

Lämna dina synpunkter på det första planförslaget. Lämna dina synpunkter via projektsidan, mejl eller post. Kring årsskiftet 2016/2017.

Utställning

Reviderat planförslag ställs ut i minst två månader.

Synpunkterna från samrådet har nu arbetats in i ett nytt planförslag. Lämna dina synpunkter på den färdiga förslaget via projektsidan, mejl eller post.

Antagande

I antagandehandlingen har synpunkter som lämnats in under utställningen arbetats in.

Alla medborgare har rätt att överklaga antagandet, men kan bara överklaga eventuella fel i den formella hanteringen, inte innehållet.

Laga kraft

Översiktsplanen vinner laga kraft tre veckor efter det att överklagandetiden gått ut.

Program/dialogskede

← Här är vi nu!

I detta skede finns ännu inget färdigt planförslag att ta ställning till. Vi samlar in olika typer av underlag inför ett första planförslag. Dina synpunkter är viktiga i detta skede och utgör ett underlag i arbetet med att ta fram en samrådshandling.

Samråd

Här finns ett första planförslag, en färdig samrådshandling, att tycka till om. Allmänheten och berörda remissinstanser har här möjlighet att lämna synpunkter.

Utställning

Till utställning har inkomna synpunkter arbetats in och synpunkter bemöts i en samrådsredogörelse. Utställningshandlingen är det reviderade planförslaget som ställs ut i minst två månader.

Antagande

I antagandehandlingen har synpunkter som lämnats in under utställningen arbetats in och bemöts. Kommunfullmäktige antar översiktsplanen. Planen vinner därefter laga kraft tre veckor efter överklagandetiden gått ut. Alla medborgare har rätt att överklaga, men en kan bara överklaga eventuella fel i den formella hanteringen, inte innehållet.

Nästa steg för arbetet med Sävar?

I nuvarande program/dialogskede samlar vi in olika typer av underlag till en nulägesbeskrivning. Förutom dialog med Sävarbor och allmänheten förs därför dialog med Trafikverket, Länsstyrelsen, Landstinget, olika kommunala verksamheter och bolag såsom skolan, fritid, Umeå Energi och Vakin. Även dialog och träffar med näringslivet och föreningslivet har skett.

Därefter tas ett första förslag till framtida markanvändning fram. Avstämningar kommer att löpande ske med Kommunstyrelsens näringslivs- och planeringsutskott. Nästa tillfälle för en medborgardialog kommer att ske under samrådsskedet, då det finns ett samrådsförslag att tycka till om. Preliminär samrådsperiod för den fördjupade översiktsplanen för Sävar är vintern 2017/2018.

Projektet kan följas via kommunens webb www.umea.se/plansavar.

Bilaga 1

Sammanställning av input från Sävar skola, bruttolista

Brev till kommande Sävarbo

Text och bild

1. Röda korset hjälper barn i liv. De är vi som hjälper alla barn. Sävar IK ger oss lycka och energi. Naturen är fin och gör doft till sommaren och den är jättefin och på vintern kan man fiska och åka skoter. Här är det lugnt, på sommaren är det fint och skönt. De tre bästa sakerna med Sävar är Sävarån, krigsstenen, och skolor
2. Välkommen till lugna Sävar, här finns fin natur och fina träd både på vintern och på sommaren. Ängarna är både gröna, gula och blåa. De tre bästa sakerna med Sävar är fika, skoter och vårdcentral.
3. Välkommen till lugna Sävar. Här finns fin natur och mycket att göra i naturen. Sävar IK är en bra förening med många aktiviteter. De tre bästa sakerna med Sävar är mat, skolan, Sävarhjärtat.
4. Sävarån är fin med det är så tråkigt att typ alla kastar ner saker i ån, t.ex. läxor, bollar, cyklar, men annars är naturen fin och fräsch. De tre bästa sakerna med Sävar är ICA, ån och krixmånementet (krigsmonumentet).
5. Vi har fin natur, på sommaren finns fina blommor. Vi har Sävarån. De tre bästa sakerna med Sävar är skolan, monumentet och vänner.
6. Välkommen till Sävar för här är det lugnt. Det är en fin natur för det finns blommor på sommaren. På vintern kan man åka skoter på Sävarån. Det finns Sävar IK. Det är massor av sporter. Det finns kyrkor och Röda korset. De tre bästa sakerna med Sävar är vårdcentral, apotek och öppna förskolan.
7. Det är bra natur och det finns föreningar och det finns röda korset, hopprepn kyrkan, gymnastik och fankekids. Här i Sävar är det inga krig. Det finns lagom stora byar. Alla får gå i skola. De tre bästa sakerna med Sävar är Pokemongym, inte krig och att man har sina vänner.
8. I Sävar finns det Röda korset, Kyrka och Sävar IK med många sporter. I naturen finns det en fin å som kallas Sävarån. I Sävarån finns det kräftor, bisam, utter, bäver och musslor. De tre bästa sakerna med Sävar är Sävarån, apotek och monument.

Text

- Allt finns i Sävar. På fritiden kan man vara ute. Vi har en skateboardramp och fotbollsplan. Man kan jobba på sågen. Sävarån rinner genom byn. Vi har mycket skog. Det är fint i Sävar.
- Sävar är en lagom stor by. Vi har nästan allt i Sävar. Det är fint i Sävar. Man kan vars ute mycket. Jag trivs bra i Sävar.

- Nära till skogen. Man kan bada. Vara med i Sävar IK. Det finns jobb på sågen, ICA och några mindre företag. Här finns nästan allt och människorna är trevliga.
- Sävar är en jättefin by. Det finns en å som rinner genom byn. I den kan man paddla kanot. Man behöver inte skjutsa barnen till stan. På fritiden kan man göra allt möjligt. Sävar är en bra by.
- Sävar har många hus. Det är en å i mitten av Sävar. På fritiden kan ditt barn t.ex. spela innebandy, vara med kompisar och vara i lekpark.
- Det är fint i Sävar. Sävar är mysigast i Sävar.
- Det är fint. Det är kul att leka i lekparken och det finns 5 av dem. Sävar är trevligt och alla är välkomna.
- Sävar är vackert. Det finns många träd och en å som rinner genom byn. På fritiden kan man bland annat gå ut och gå, leka i lekparken. Vi har badhus också, det är jättekul.
- Det är jättefin natur här med massa fåglar. Det är svårt att få jobb i Sävar, men det går. Här finns bra hus. Det är inte krig.
- I Sävar är ni trygga. Barnen kan springa fritt. Alla är trygga.
- Det är fint i Sävar. Vi har en å där man kan fiska. Vi har en fin natur och skog. Det är jättebra att bo i Sävar, för det är lagom stort och lugnt. Folk är snälla och det är lätt att få kompisar.
- Det som är bra med Sävar är att det finns mycket mat och jobb.
- Det är lugnt och vackert med ån som flyter genom byn. Det är 18 km till Umeå, det går snabbt på E4.
- Jag tror att ni kommer att trivas i Sävar eftersom det är ett fint samhälle med en å som rinner Sävar och det är nära till Umeå.
- I Sävarån kan man till exempel bada och fiska. I naturen finns det lekparken och mycket annat kul. Sävar är en lagom stor by, men ändå mycket att hitta på. Jag tror att ni skulle trivas här för att det är en fin plats och trevliga människor.
- Jag tycker att ni verkligen ska flytta hit, för här är det lugnt och skönt. Det finns många saker att göra, till exempel fiska i Sävarån, sporta och gå till Pokemon gymmet.
- Här i Sävar är lugnt och trevligt. Det finns en fin å som rinner genom Sävar. Det finns en jättefin skola och många fina förskolor. Ni kan flytta hit för allt finns här.
- Sävar! Hur ser det ut? Det är fint och det finns träd, blommor, buskar.
- Sävar är jättefint. Det finns många fina hus och mycket skog. Sävar är bäst.
- Ni måste flytta hit för det är massor av lekparken, skolor, fritids och förskolor.

Vad är bäst med Sävar?

- Har bra skola IIIII III
- Får bra mat IIII
- Inget krig IIIII II
- Har en bra familj
- Naturen är bra
- Det är spännande här
- Snälla fröknar
- Rent vatten II
- Bra kompisar (i närheten) II
- Alla får gå i skola (både tjejer och killar) II
- Det kostar inte så mycket på sjukhuset
- Det finns mycket att leka med
- Släktingar
- Sjukvård
- Badhus
- Kompost
- Lagom stor by II
- Alla har rätt till att bo här
- Det finns tillräckligt med mat och vatten III
- Sävarån är fin
- Man får ha kul
- Man har fina hus
- Det är ett fint ställe
- Alla får dansa
- Det är färgglatt
- Våra föräldrar är lyckliga här
- Finns medicin
- Bra med liten by
- Det finns dop i Sävar
- Alla är trygga
- Det finns jobb
- Alla får vara med i lekar
- Alla får vara med och samarbeta
- Donald Trump bor inte här
- Alla är lika viktiga
- Alla tar hand om varandra
- Alla våra vänner

Sävar vore bättre med...

- Mer affärer, klädaffär, spelaffär, Glitter (affär)
- Hotell, Japanhotell
- Tivoli, cirkus
- Hästar att prova
- Hockeyrink
- Vattenrutschkanor
- Fotbollsplan
- Snackshus
- Pizzahus II
- Museum (historiskt)
- Godishus, klubbhus (med godis) III
- Mer färger på husen
- Djurpark
- Slalombacke
- Lekland
- Crossbana
- Skoterprovning

Var ska en tågstation och bostäder vara? karta med markeringar och motivering

- Flera stationer runt om samhället, en snabb, rak väg med många stationer att stanna på
- Stationen vid Granvägen för det är ett fint ställe. Bostäder på grönyttorna i och runt Sävar, även sydöst.
- Tågsstationen är under södra industriområdet. Och tågrälsen går under hela Sävar. Den går upp när Sävar är slut. För det går fort. Man behöver inte riva några hus.
- Stationen under E4 och upp vid Rosenius väg. Utprickade hyreshus runt om i Sävar.
- Rälsen går under Sävar. sen 2 mil efter är det en tågsstation. Utprickat våningshus och 6 småhus.
- Station precis norr om Generalsvägen, för att det bor många människor där. Rälsen ska gå under marken. Utprickade lägenheter, skyskrapa, villor, radhus på Öxbäcksområdet, södra Östermalm etc.

Filmer med idéer om Sävars framtid med utgångspunkt i tecknade kartor

Film 1

- Hotell och undervattenshotell
- Slajmö
- Tåg - för att det ska komma fler människor
- Ålderdomshem - för att alla ska må bra
- Gamla museet - så att man kan lära sig om Sävar förr
- Bilfirma - så att man inte ska behöva åka så långt
- Stor park - så att alla ska kunna leka
- Apskog - alla ska kunna hälsa på aporna och leka
- Dagiset Blåbäret - alla barn ska kunna vara där
- Kyrka - för att man ska kunna höra prästen prata om Gud och andra saker
- Polisstation och fängelse - för att tjuvarna inte ska kunna komma undan

Film 2

- Sävar blommor ska bli större - så att det ryms fler blommor
- Bättre skolmat - det är inte svenskt kött
- Bättre skola - den ska ligga nära en skog
- Måla om kyrkan nära ån - måla den blå så att den matchar ån
- Park - så att vi kan leka och rasta hundar
- Vägar och järnväg under Sävar - järnvägen under E4 som en tunnelbana

Film 3

Först mycket om Sävars historia, sedan brev/motivering till Varför ska någon flytta till Sävar:

- Mysigt
- Lagom stort
- Sävarån
- Lagom stora hus
- Lugnt och fint
- Alla är snälla
- Kompisarna bor nära
- Bra att vi har en brandkår
- Skola och förskolor
- Bra med egen trädgård
- Bra att husen inte är för nära
- Bra att det finns hus och mat
- Lagom många människor

Film 4

- Mer hus vid ICA - för att det kommer 6000 fler personer
- Tågräls i Sävarån - så att tåg kan köra där
- Skatepark på torpet
- Harry Potter museum på ängen vid Granvägen

Film 5

- En till fotbollsplan
- En MacDonalds
- Gogos på Time
- Bättre på torpet med ett gogos-rum
- Mer hus - för att det ska komma mer människor
- Tågstation bredvid E4
- Större pizzeria och ICA
- Ån ska bli knallblå
- E4:an ska vara över ån
- Större såg - för att det ska komma fler människor
- Många hus vid brandkåren
- Höghus
- Max - så att man kan äta hamburgare
- Större skola - för att det ska komma 6000 fler personer

Min favoritplats i Sävar respektive I Sävar vill jag förbättra...

I Sävar vill jag förbättra:	För att:
Skolans mat	• Den är inte ofta god, så man äter mindre desto inte god den är • Den är inte god och då äter inte många så mycket och då så blir många sura och arga • Skolans mat är inte god, så man inte äter något och inte orkar en hel skoldag • Den är äcklig
Ishall	• Istället för fara till stan och slösa bensin fara dit och tillbaka • Jag gillar att åka skridskor och för man ska slippa åka till stan • Då slipper man åka in i stan • Då slipper man åka till stan för att åka skridskor • Jag vill börja i hockey, men jag kan inte för jag får inte skjuts till stan
Fler bussar in till stan	• Alla har inte bil/motorcykel/moppe etc. & det underlättar! • Till Vasaplan- då kan man åka nästan när man vill • Man kan åka in oftare • Fler busstider- jag måste vänta på bussen ganska länge på tisdagar
Lekparkerna	• Vissa har tappat färg m.m. • Mycket gamla träplankor, färgen är blekt och ruttna • Färgerna håller på att blekna
Butiksbudet	• Jag tycker att det finns för lite butiker här och att jag gillar Thomann (-butiker) • Då behöver man inte åka in till stan
(en ny) Kiosk med godis, läsk, glass m.m.	• Då blir det enklare att köpa gott godis, läsk, glass istället för ICA's godis m.m. • Kiosk vid Rapido- då blir alla barnen gladare och man behöver inte gå till ICA hela tiden • Jag älskade den gamla kiosken • Det är en kiosk! • Jag vill kunna köpa godis även då ICA är stängt • Det är gott • Alla skulle bli glada
Ica blir ett litet köpcenter, (ett litet kinarestaurang bredvid Sävar puben och en sportbilsaf-fär, park...)	• Då behöver vi inte släppa ut så mycket avgaser • Det är lite affärer och för det är roligt att köpa saker • Det finns lite butiker • Shoppingcentrum med t.ex. snabbmatsrestaurang, Cubus, H&M, Honey Comb- då kan man umgås. • Man kan hänga- allt är bäst
En trappa mellan hjärtat och Sävaråkyrkan	Det är ett gym i Pokemón go och Sävaråkyrkan är ett Pokéstop
Inget	• Sävar är bästa byn • Varför skulle jag • Sävar är bäst
Badställen i Sävarån	Jag vill det
Café, bio och gamestop	Café är nice och finns kladdkakor. På bio kan man se film. På gamestop kan man köpa spel och popfigurer
Fler restauranger, t.ex. indisk	Jag vill inte hela tiden åka till stan för att köpa indiskt
Torpet	Ha mer sportplaner
Större planer att ha sport på	Det är bra och röra sig och det är kul
Agility	Det skulle nog vara kul för de som har hundar och göra trix med sin hund.
(Mer) fotbollsplaner	• Det räcker inte till • Det är för många där

I Sävar vill jag förbättra:	För att:
Skolan	• Den är tråkig, vi borde lära oss på ett roligare sätt • Den är sämst • Musiklektionerna- det är inget fel på dem, men jag vill ha mer. Musik är kul! • Toaletterna- många går inte på toaletterna och håller sig hela dagen • Bättre staket • Mindre läxa för det är jobbigt • Den ser så tråkig ut och att man kan måla den i fina färger • Mindre läxa- den är jobbig och man blir stressad och man kan inte göra lika många roliga saker på sin fritid
Återvinningsen vid sågen	Den är inte öppen så ofta
Pizza rapido	Jag älskar pizza och den pizzerian, men jag tror den kan bli bättre
En park	• Då kan man umgås • Stor park med skatepark, massa grönt skit/träd, en damm- det är roligare
Fler busskurer	Jag tycker det är för lite busskurer i Sävar
Skolans lilla grusfotbollsplan	• Galler bakom, så att inte bollen far iväg så långt. Då tar bollen emot gallret och stannar där. • Konstgräs på skolan- det gör inte lika ont om man skulle ramla • Fotbollsmålen är sönder • Om man ramlar där på gruset så gör man illa sig
Naturen och byggnader	En massa åkrar ligger öde och vissa nya byggnader
En fotbollsstadion/tak över planen	• Före det är så kallt när man spelar fotboll • Tak över fotbollsplanen- man kan köra på vintern • Fotboll är det bästa jag vet och jag brukar bli ledsen på vintern när jag inte kan spela på konstgräsplanen • Tak, så man kan spela året om
Tågstation och cykelpark	
Vattenpark	Jag gillar att bada och att då kan man bada på sommaren också istället för att drunkna i ån!
Simhallen	• Den är gammal och det blir roligare om den är lite nyare • Jag tycker att det ska vara mer rutschkanor i simhallen • Om det är större är det roligare • Det är för litet, jag vill ha en rutschkana
Minigolfplan	• Det skulle vara väldigt kul • Det är kul med mini-golf • Det är kul

I Sävar vill jag förbättra:	För att:
Skolgården	• Jag tycker skolgården borde vara större • Vi har inte så mycket plats att vara på • Man ska kunna ha roligare på rasten • Det ska vara roligare att leka på rasterna • Jag vill ha större skolgård • Den är för liten • Det ska vara roligare på rasterna • Då kan man ha roligare på rasterna • För att den ska vara roligare på rasterna • Den är för liten • Det finns inte så många saker
Crossbana	Det är jätteroligt att köra cross
Förskolor	Mer lämpliga leksaker för 1-3 år, så att de också ska ha roligt
Större hoppborg	Ha kul
Basketplan	Då slipper man åka till stan för att spela basket
Träningsfotbollarna	Bollarna vi tränar med är inte så bra, svåra att trixa med och pumpas inte ofta.
Läktare i fotbollsplanen	Publiken inte ska få stå och titta
Utegyms	• Det är kul • Mycket roligare att träna ute
Ingen tågstation	Det kommer störa både djur och människor
Musikhuset	Längre musiklektioner, större byggnad, MER!
Isplanen/hockeyrinken	• Den är inte så bra • Isen är förstörd ganska ofta • Det är bubblig is!
Hemmen	Några hem/hus har inte nån el
Dirtbikebanan	• Jag vill ha större hopp och mer hopp • Bättre hopp- de suger • Den är sämst just nu
ICA	• Jag vill att det ska finnas mera böcker och filmer där. • De har så lite i sin affär

Min favoritplats i Sävar	Hur många och För att...:
Ishockeyplanen	Jag älskar hockey
Fotbollsplanen	IIIIII IIIII IIIII IIIII IIIII III. Där är så roligt. Jag gillar att vara där med kompisar på fritiden. Det är så stort, fint och vi har många planer där, man kan köra massor av olika saker som kurragömma, tagen, sova över där och bara vara där med kompisar. Man kan ha skiddagar där, spela fotboll där och man kan spela fotbollscuper där. Det är så roligt att vara där. Jag älskar fotboll. Jag älskar fotboll och tycker om konstgräsplanerna. I love football. Jag älskar sporten. Det är kul att vara med kompisar och träna där. Jag älskar fotboll.
Gåslingan vid Sävarån	II
Hjärtat	IIIIII I. Det är en barndomsplats för mig
Badhuset	IIIIII II, det är roligt att bada
Förskolan Slöjdaren	II. Det är en jättebra och rolig förskola. Det är den bästa förskolan och det finns roliga platser där och ibland kommer ekorrar.
Sävaråkyrkan	Jag är kristen och gillar att vara där
Den stora konstgräsplanen	II
Bäverrännan	II, där kan man bada och fiska
Musikhuset i skolan	II
Studsmattan	
Påsklovvägen	
Skolgården	II. Jag gillar skolan
Någonstans vid Sävarån	II
Min tomt	
Lekparken på gatan	
ICA (100 m runt)	IIIIII IIIII III. Där kan man köpa saker och sitta utanför och chilla. Jag älskar godis. Man kan köpa saker och det är en bra mötesplats. Det är en bra plats att mötas.
Krypedalen (och minsta bron)	IIIIII II. Det är lugnt där. Det är så fint där. Det är vackert på kvällen med alla lampor. Jag brukar vara där varje sommar/det är jättefint där! Det är så fint.
Puttes kiosk	
Biblioteket	
Puben	
Idrottshallen	III
Kyrkan	II
Skogen (bakom mitt hus, vid sågen/Sävarfjället)	IIIIII I
Sävar centrum	Det finns affärer där
Timotejvägen	
Elljusspåret	Det är så fint och bra leder
Ett sund i närheten av dammen	
Jordhoppen (bredvid tennisplan)	II
Gamla kiosken där frisörerna är nu	

Min favoritplats i Sävar	Hur många och För att...:
Cykelbanan/dirtbikebanan	II
Min bakgård	II
Min vän Rakels hus	
Kiosk	
Lekparken på Älvsbackavägen	Den är mysig
Åkrarna	
Inget	
Hemma	II
Skolan	Den är stor, bra klassrum
Ängen vid Granstigen	
Nemo's hus	
Min kompis Julias hus	

